



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Quæstio III. De modo commitendi injustitiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

tum in voluntate, qui est realis qualitas: nam malitia non est realis perfectio positiva, & licet esset perfectio positiva, adhuc non generaret unum habitum iniustitiae: habitus enim unus generatur ratione unius objecti formalis & moventis; actus autem iniustitiae, quamvis conveniant in specie malitiae, si tamen non procedunt ex simili complacentia inaequalitatis, non respiciunt unum objectum formale movens voluntatem. Ergo, non possunt in voluntate unum habitum generare.

RESPONDETUR. Non satis apparere: qui sequatur ex eo, actus illos cum in directa complacentia iniustitiae factos, non esse potentes ad generandum habitum iniustitiae, quia illa malitia non est realis perfectio positiva; cum quantumvis ponatur directa complacentia in illa inaequalitate, necdum illius actus malitia, est futura realis perfectio positiva, & tamen tales actus generant habitum iniustitiae, per ipsummet Di- cast. Quod attinet ad illam propositionem. Non generaretur tunc unus habitus iniustitiae, illa hoc sensu, vera est: quia non tantum habitus iniustitiae, generatur tunc; sed & alius; ille scilicet etiam, cuius malitia directe intenditur; sed non est hoc sensu vera, ut etiam tunc ille non generetur, ob rationes dictas: cum enim tunc non uno motivo moveatur voluntas, non generabitur unus habitus: quia tamen movetur v. g. duplici motivo, licet aliud sit indirecte volitum, duplex etiam generabitur habitus, unde illa actus, procedunt ex simili complacentia inaequalitatis, sed non similiter, quia quando duplici motivo movetur voluntas indirecte appetitur inaequalitas, alias autem supponitur directe appetita, quae differentia non est substantialis, adeoque similitudinem motivi, ex dictis supra, non excludens.

OBJECITUR 5. Potest moveri aliquis ad iniuriandum appetitu ostentandae potentiae, appetitu splendide vivendi &c. quae motiva sunt diversa. Ergo, non est motivum speciale iniustitiae. Ergo, nec illa speciale vitium.

RESPONDETUR. Non esse motivum speciale iniustitiae, si aliquis simul non moveatur, saltem indirecte, bono apparenti in inaequalitate cum altero; secus si moveatur; tuncque erit non nisi vitium speciale iniustitiae.

QUAESTIO III.

De Modo committendi Iniustitiam.

Sic proponit titulum cit. Valentia puncto 2. Alii cum Aristot. & S. Thoma sic: An scienti & volenti possit fieri iniuria. Prior phrasis ad methodum non est incommoda: nam post tractatum de iniustitia, modus illius committendae, ordinatè satis subiungitur.

DICENDUM est 1. Quod sibi ipsi nemo possit iniuriam facere. Ita Arist. 1. 5. Eth. c. 9. & 11. idemque asserit S. Thomas q. 59. a. 3.

PROBATUR 1. Auctoritate Aristot. sic ille habet cap. citato 11. *Quare neque secundum hanc, sibi facit iniuriam quisquam: simul enim idem auferri ac detrahi eidem posset, quod omnino nequit, sed semper inter plures esse jus & iniuriam necesse est*, ex quo loco sic Argumentum proponitur. Quia & pateretur volens iniuriam & non pateretur, pateretur quidem, ut supponitur, non pateretur autem: quia non potest quisquam pati iniuriam, nisi aliquid illi detraheretur, quod suum est: si enim iustitia aequalitas est, iniustitia inaequalitas erit; inaequalitas autem non est, nisi aliquid diminuat, cum ipsa ratio diminuendi, inaequalitatem constituat. Sed nemo sibi volens detrahit, quod suum est. Quod ipsum probatur. Quia & detraheret sibi volens quod suum est, ut supponitur, & non detraheret: quia nemini illud detrahitur, quod habet, nisi forte dicas quod habens pecuniam A. Petrus, detraxerit sibi pecuniam A; habet autem, qui sibi accipit, hoc ipso enim non acciperet sibi, si non haberet; iniurians autem seipsum, accipit sibi, à se.

PROBATUR 2. Ratione S. Thomae. Sic ille habet in corpore, cit. art. *Respondeo, dicendum quod actio de sui ratione procedit ab agente, passio autem secundum propriam rationem est ab alio, unde non potest esse idem secundum idem agens & patiens, ut dicitur in 3. & 8. physic. principium autem proprium agendi in hominibus, est voluntas, & ideo illud proprie & per se homo facit, quod volens facit &c.* Ex quo loco sic conficitur Argumentum. Si volens pateretur iniuriam, idem esset inferens iniuriam, & patiens iniuriam, sed non potest esse idem inferens iniuriam & patiens iniuriam. Quod ipsum probatur, quia impossibile est esse idem, secundum idem, agens & patiens. Ergo, neque potest esse idem inferens iniuriam & patiens iniuriam: in quantum enim esset inferens iniuriam, esset agens, in quantum patiens iniuriam, esset patiens. Major autem illa: quod impossibile sit esse idem, secundum idem esse agens & patiens, probatur Auctoritate Aristotelis & ratione. Quia sicut actio, secundum quod est actio, non est oppositum, seu non actio, adeoque passio; ita & concretum ex actione, quod est agens, & concretum ex passione, quod est patiens, non potest esse idem, secundum idem, aliàs esset concretum sine forma, adeoque non concretum. Huic tamen rationi posset satisfieri, quod sufficiat secundum diversam formalitatem esse agens, secundum diversam esse patiens.

PROBATUR 3. Iniuria non potest esse nisi per contraventionem iuri, à quo etiam nomen sumit; quod sit in jus itio. Et certe nemo me in hoc iniuriat, ad quod jus non habeo, ut ostendit Inductio, & ratio ulterior est. Quia non est iniustitia, nisi sit contra iustitiam; non est autem iustitia nisi sit jus; hinc si quid non est contra jus, nec erit contra iustitiam. Sed nullus suo iuri contravenire potest: quia volens spoliare se iure:

in hoc enim volitio illius stat, ut dicat, nolo hoc pati, de quo infra, quod si spoliatur se jure. Ergo illa actio, non erit contra jus, adeoque nec injuria.

DICENDUM est 2. *Volentem & scientem, etiam ab alio, non posse pati injuriam.*

PROBATUR 1. à pari. Volens non potest sibi facere injuriam. Ergo, nec ab alio eandem pati volens: moraliter enim illa actio alterius, est volentis. Ergo, si sibi ipsi physice agens non inferat injuriam, nec agens moraliter, inferet sibi injuriam: nam ad injuriandum, ut aliàs inductio ostendit, parum confert physice vel moraliter agere. Er certè tunc injuriatus & haberet minus quam velit; in hoc enim formalis injuria fiat constituta à materiali, & non haberet minus; haberet quidem, utpote injuriatus, non haberet autem: quia hoc veller.

PROBATUR 2. Rationibus Auctorum: Tum quia. Ut urget Valen. cit. Impossibile est, ut aliquis patiatur injustitiam carentem objecto injustitiæ formali; aliàs esset illa injustitia, sine sui constitutivo. Sed si quis pateretur injuriam volens, pateretur injustitiam carentem, injustitiæ objecto formali: quia objectum formale injustitiæ, est inæqualitas, violans æqualitatem cum altero voluntariam. Sed tali objecto careret injustitia, quam quis pateretur volens. Ergo. Major immediata probatur: Objectum injustitiæ contrarium est objecto justitiæ, objectum autem justitiæ, licet non ex specifica sua ratione, tamen ex ratione generica virtutis moralis, dicit ordinem ad rationem & voluntatem eorum, qui per justitiam exæquantur. Ergo, idem habebit injustitia. Minor etiam principalis probatur, nempe quod objecto careret injustitia, quam quis pateretur volens. Nam, ut aliquis volens patiatur injustitiam, debet velle, ut sibi de bonis detrahatur, quâ detractio tollatur illi æqualitas cum altero, qui autem hoc vult, hoc ipso definit velle ejusmodi æqualitatem, ac proinde inæqualitas per illam detractioem inducta, non violat æqualitatem voluntariam, quod tamen, ex dictis, ad injuriam requireretur. Tum quia, ut urget de Lugo, hic d. 8 n. 4. referens se ad diff. 3. de Incarn. Sect. 6. Nemo potest sibi ipsi inferre injuriam, eò quod non possit habere voluntatem sibi contrariam, sic nec alteri potest injuriam propriam inferre, nisi habenti contrariam voluntatem, quam tamen non potest habere ille, qui omnino cedit jure suo. Tum quia, ut urget Esparza q. 14. Nemo potest facere injuriam per se & formaliter nisi volens. Ergo, neque pati eandem formaliter, potest volens: sicut enim non potest quisquam constitui moraliter agens, nisi per voluntatem, ita non potest constitui moraliter patiens, nisi per voluntatem.

PROBATUR 3. Tum quia. Volens & pate-

retur ab alio injuriam, ut supponitur, & non pateretur: nemo enim potest pati injuriam, nisi habeat jus. Sed volens pati injuriam, non habet jus: quia vel habet simul & semel volitionem juris, & nolitionem juris, vel non habet? si simul habet utrumque? hoc saltem naturaliter fieri non potest, esset enim volitio contrariorum, & per multos id, nec divinitus evenire potest. Rursus, si simul habet etiam volitionem juris & nolitionem juris, statim imprimis quæstionis alium formas: an scilicet simul volens & nolens possit pati injuriam, quod utrumque complexum accipiendo, loquamur de solo illo, in quantum vult illam injuriam: An sit futura illa injuria formalis, relabaturque quæstio, quod non habeat simul nolitionem juris, & volitionem, sed solum nolitionem, quo posito sic ulterius urgetur. Quando homo habet nolitionem sui juris, quando item vult fieri illud furtum, de quo quæritur, an sit injuria? vel adhuc retinet jus, vel non retinet? si non retinet. Ergo, actio illa non est contra jus. Ergo, neque injuriatur, quia de his, pro eodem sumptis hic disputatur. Si autem retinet adhuc jus. Contra erit. Quia sequitur nihil posse vendi, & emptores facere injuriam venditoribus: utuntur enim illis, ad quæ venditores transacta venditione habent jus: non enim illo se spoliaverunt, si quidem illa spoliatio stabat in voluntaria cessione; voluntaria autem cessio, non cessat jus. Tum quia. Quando aliquis vult accipi à se 100. florenos, supposito tamen, quod volenti possit fieri injuria, vel est tunc furtum? vel non est, si non est? Ergo, illi volenti non fit injuria. Ergo, nec aliàs volenti fiet injuria, si est furtum? Ergo, est acceptio rei alienæ invito Domino, & non est acceptio rei invito Domino: est enim volente ipso. Tum quia impossibile est haberi duo jura in solidum, permanentesque in eandem rem; & tamen contraria; seu unum, pugnativum cum altero, ut noscitur & ex Inductione & ex natura, definitioneque domini; quomodo enim hic unus, habebit legitimam potestatem disponendi, prout voluerit, si alter habet alteram legitimam potestatem, ut illam dispositionem impediatur, vi juris sui. Quomodo jam hoc suum erit, quod commune est? sed si volenti posset fieri injuria, darentur simul duo jura in solidum, permanentesque in eandem rem. Quod probatur. Quia is, qui injuriaretur, necessario haberet jus v. g. in suam pecuniam, non enim ad illam compareretur ut aliquis, ad quem illa non spectat: is etiam qui facit injuriam, haberet ad illam jus: quia volens tribuit illi illud jus: quis enim alius esset terminus effectusque illius efficacis voluntatis: *volo hoc facias*. Suadetur idem hac similitudinarie comparatione sit ly: *volo hoc facias* productivum necessariū qualitatis, sit hæc qualitas ipsum jus in alio, per ly *volo hoc facias* productum; certè hoc ipso quia diceretur illud ly: *volo hoc*

* L 2

facias

R. P.
H. MLOD
a. b. wski
Tom 3. c. 4.
D. VI
6

facias produceretur & illa qualitas seu jus, in eo cui hoc diceretur: *volo hoc facias*. Ergo etiam cum moralis potestas moraliter producatur, si dicat habens jus: *volo hoc facias*, produceretur in illo, cui dicitur, moralis illa potestas, adeoque habebit jus. Tum quia. Quando veniunt duo principia debellativa ejusdem, quorum unum quodque, est sufficiens extinctivum tertii, debet illud tertium cedere, hoc ipso enim non esset illa sufficienter extinctiva, sed jus inferentis injuriam, & voluntas ejus, qui illam sibi vult inferri, sunt sufficienter extinctiva juris, quod injuriatus, tunc deberet intelligi habere. Ergo, illud jus cessabit, nullumque erit; si autem cessabit, non erit, factum contra illud, injuria. Minor probatur. Inferens injuriam jam utitur jure suo à volente dato; pullulatio item novi juris, est extinctiva veteris: aliàs nullā daretur Respub. quia hæc nulla, ubi confusio legum, & jurium. Unde jus unius, generativum juris in altero, habet se sicut se haberet illa qualitas, quæ essentialiter ordinaretur nonnisi ad productionem similis qualitatis, quā producta peteret indispensablem annihiliari. Sicut enim in illa qualitate, ita & in jure esset essentialis exigentia; Exigo durare quousque non facio, quod, possum. Si autem supponatur facere, quod possit, hoc ipso jam exigit non durare: quia exigit ne duret ultra quod à natura instituitur: nam si duret ultra id, ad quod à natura instituitur, jam illud bonum durationis, non est suum; quia contra suam naturam, & conceptum, quem dicit. Jam autem quando jus ponit actum translationis sui, id efficaciter facit, quod potest facere in eo, qui illud transfert: quid enim ultra tandem potest in illo, in quo, ex vi translationis, ultimo est, & in eo in quem transfertur hoc ipso primo debet esse. Denique jus illud supponitur esse amissibile. Ergo, ex dictis, pendens à voluntate habentis. Ergo, illa volitio exstinguit illud jus: quia hæc extinctio non per aliud fit, quam *volo oppositum*, vel *nolo hoc*.

Objectiones solvuntur.

OBJICITUR I. Non repugnat per nos, uno eodemque instanti esse dominium penes duos in solidum, quo posito, dicat Petrus *volo hoc facias*, adhuc hoc instanti retinet jus Petrus, acceptet Paulus, & eodem instanti reali faciat, quod vult, faciet adhuc contra jus Petri, & tamen volentis. Ergo, faciet injuriam: quia facere contra jus, est facere injuriam.

RESPONDETUR. quod tunc faciat quidem alius contra jus Petri, sed cui ceditur, non autem contra jus, cui non ceditur consequenter, illi juri contraveniri potest, sine injuria cum illi cedatur. Quæ Responsio supponit esse aliqua jura, quibus cedi possit, quod jus, licet maneat in instanti cessionis, quia tamen illi ceditur sine

injury, poterit is cui ceditur uti re illa, modo is cui ceditur, non faciat aliquid tale rei datæ, ratione cujus, verificari possit quod illo instanti non possit donare ut dictum supra de Domino duorum in eodem instanti. Alia autem est species juris inamissibilis, de qua hic aliqua. Quamvis non dentur jura inamissibilia hoc sensu, quasi sint de essentia habentis; habentur tamen hoc sensu inamissibilia: quia illorum conservatio & acquisitio non pendet à voluntate ita instituentium Majorum. Jus enim in Polonia v. g. Nobilitas ipsa voluntate amitti non potest: quia esse nobilem non pendet à voluntate Nobilis, sed à sanguine, favente lege, jus item immunitatis Ecclesiasticæ, &c. Quod autem tale jus sit inamissibile. Ratio est, quia cum jus non sit aliquid reale Physicum, corrumpi vetustate, vel dissolvi non potest, si tamen est, debet esse aliquid intentionale: ad intentionalia autem se extendit nonnisi intentio; hoc est voluntas & intellectus, consequenter & ad jus, quod quoddam bonum intentionale est, extendit se intellectus & voluntas. Porro ab ipso intellectu non pendet acquisitio vel conservatio, adeoque possessio juris: quamvis enim intellectus sit possidere objectum, hæc tamen possessio stat in sola expressione objecti vitali intra se habita, consequenter per ordinem ad jus, intellectus habebit se tanquam agnoscitivum juris. Cognitio tamen juris non facit jus, nec potestatem moralem; ex hoc enim, quia noscimus, non habetur jus in nobis, sed tantum habetur intentionalis imago & expressio juris. Cognitio item non juris non facit, ob easdem rationes, amissionem juris. Dependere ergo debet acquisitio & possessio juris, vel amissio à voluntate: cum enim jus, quā tale, sit species quædam boni, spectabit ex sua natura ad voluntatem; cumque possessio, ut dixi, sit aliquid intentionale, debet à nostris intentionibus pendere, cumque non pendeat ab intellectu, si pendet, pendeat à voluntate. Si ergo sint talia jura, quæ pendent quidem à voluntate, sed non à voluntate habentis, amitti non possunt, cum illorum amissibilitas ex sua ratione nonnisi à voluntate pendeat; si ergo non pendent à voluntate habentis, respectu habentis inamissibilia erunt.

Inter alias species juris inamissibilis est, Prima Species, ipsum jus communitatis, quod habet communitas: cum enim communitas à communi voluntate pendeat, non ab una particulari nec jura illius à voluntate particulari pendent. Est quidem in potestate tua aggregare te communitati: quia tamen sis particeps juris communitatis sis particeps juris non pendens à tua voluntate, si non pendens à tua voluntate, hoc ipso sis particeps juris inamissibilis.

Secunda Species juris inamissibilis, est jus fundatum in principiis naturæ; hoc etiam jus quā

quæ est fundatum in principiis naturæ, sicut ipsa natura non pendet à tua voluntate, sic nec jus fundatum in principiis naturæ pendebit à te, consequenter, nec erit amissibile voluntate tua.

Tertia Species juris inamissibilis est, jus fundatum in debito, quod debitum imponit potestas jurisdictionis, quod, comparatè quidem ad Principem & leges est debitum: comparatè autem ad bonum, quod habetur vi illius legis, est jus, ne quisquam hoc suum bonum minorare possit, & tale est jus homagii &c.

Ad jus inamissibile revocari potest obligatio conjugum, ita ut juri conjugii, nemo renunciare possit, idq; ex his rationibus. Imprimis quia illud jus indissolubilitatis matrimonii est latum à Christo, tanquam Principe, gravans quidem conjugatos, sed simul, dans illius jus, ne in bonis illis mutuis, à quoquam licitè, impedire possint. Est item jus totius communitatis Reipub. rationalis, cujus bonum est, constans hæc societas ad bonum educationis proles.

Quia tamen acquirunt ad invicem jus etiam conjugum, hoc etiam quod sit inamissibile, si quis tueri vellet, sic se tueri posset. Indissolubilitas Matrimonii, quamvis non sit de essentia ejusdem, & licet non sit contra naturam, ex lege tamen à Christo data, gravat etiam particulares, universaliter dicente Christo, *quod Deus conjunxit, homo non separet*. Hæc indissolubilitas matrimonii, non tantum hoc secum trahit, quod scil. ad invicem ad vitam usq; habeant in se jus, sed etiam ut se jure illo privare non possint, vel in communionem juris, alium admittere.

RATIO. Tum quia. Et esset illud matrimonium indissolubile, ut supponitur, & dissolubile, siquidem jus ipsum esset dissolubile: quia quâ ratione admitteretur alius in consortium juris, ea parte dissolutio juris foret: fieret enim bonum illud commune, cum fuerit proprium; & sicut cum donatione aliquid evadit commune, dissolvitur, amittitque jus proprium, ita fieret & in presenti. Tum quia; si quis votum legitime factum, quocumq; modo revocet, nihilominus tenebit votum. Ergo, etiam licet quocumq; modo aliquis cedat jure conjugali, tenebit jus. Quod ipsum ulterius in hoc fundatur: quia dominium voluntatis, non tantum extenditur in res, sed etiam in ipsos suos actus; consequenter potest se obligare voluntas ad non cedendum juri, si id, ut dixi, rationes, & in particulari bonum commune desideret, quod in ordine ad educationem proles ita minoraretur posita cessione juris, atque minoraretur non posita cessione juris. Tum quia. Videtur hoc significare formula ipsa contrahendi in Rituali posita. Spondeo tibi &c. *quod te non dimittam donec vivero*. Quamvis autem conjugum possint se obligare mutuo ne petant debitum, jure

tamen matrimonii cedere non possunt: quia ratio matrimonii non exigit petitionem debiti. Unde etiam dicit Augustinus: *Non permixto corporis sexu, sed custodito mentis affectu*; cum tamen indissolubilitas sit de ratione matrimonii, obligetq; ex dictis, ad non dandum alteri, etiam ipsum jus usus.

Ex allato principio inferri potest. Si Clericus cedat jure suo, ut percutiatur, ut judicetur à iudice seculari, in causa incompetenti, cessio hæc nulla erit: quia istud jus Clerici, est inamissibile, ut unum de juribus communitatis.

INFERES. Posita distinctione juris inamissibilis & amissibilis, licet quando sit contra jus sed inamissibile, committatur injuria, quantumvis quis illi juri cedat, si tamen jus sit amissibile, & illi cedatur, non erit injuria, quidquid sit, quod pro instanti cessionis censetur retineri jus, nam ad hoc in presenti non attenditur.

OBJECITUR 2. Exemplum Christi D. & Martyrum, quibus facta est propriè dicta injuria, & tamen volentibus.

RESPONDETUR. Juri in vitam & membra neminem posse cedere: quia hoc jus est in ipsa natura fundatum, nec sumus Domini nostræ vitæ & membrorum, consequenter huic juri nec Christus, nec Martyres cesserunt. Et certè Martyres, supposito quod vellent esse Martyres, non potuerunt se spoliare juribus illis. Nam ad Martyrium pertinet habere rationem patientis: non patitur autem propriè, sed moraliter agit, qui tribuit alteri jus hoc agendi. Deinde ad Martyrium pertinet, ut patiens patiatur in eo, quod ejus est, non autè in eo quod ejus fuit, alias posset dici pati in pecunia, quam nonnisi in ante habuit, videnturq; hoc significare locutiones Scripturæ. *Rapinam, inquit, bonorum vestrorum cum gaudio suscepistis*. Item, *Majorem charitatem nemo habet quam qui animam suam &c*. Ubi ratio sui, designat bonorum illorum non fuisse factam cessionem. Adfert de Lugo alias rationes, quibus ostendit Martyres & Christum non celsisse juri suo: quia non constat hoc illos fecisse: & quia per hanc cessionem non impediatur malicia tortorum, quia vel ignorarunt cessionem, vel si non ignorarunt, retinebant eundem affectum occidendi.

Denique, quia melius erat Martyribus, & Christo pati non solum mortem, sed etiam injuriam, ut major esset extensive passio. Loca Scripturæ quæ in oppositum citantur, solum ostendunt quod obtulerit se Christus & Martyres non coacti ad hoc. Significatur item promptitudo ad patiendum injurias. Denique quod resignavit jus ad irasci & indignari. An autem sit aliquod jus privatum in vitam, cui cedi possit, de hoc in presenti non queritur.

OBJECITUR 3. Redimendo vitam, dat aliquis volens pecuniam, & tamen per hoc injuriam patitur.

*L 3

RESPON-

R. P.
H. MLOD
A. D. WSKI
Tom 3. c. 4.
D. VI
6

INDEX.

RESPONDETUR. Talis vellet, quantum ex illo, non dare illam pecuniam, mirum ergo non est, quod illi fiat injuria.

OBJICITUR 4. Consentienti potest inferri malum. Ergo & injuria.

RESPONDETUR. Disparitatem esse, quia malum tunc habebit totum, quod est necessa-

rium ad rationem mali; nempe, ut sit afflictivum, & dejectivum felicitatis. Jam autem consentienti, non potest fieri injuria: quia deest formalisativum injuriæ, nempe, ut fiat contra jus, cui non cedatur; ceditur autem illi si consentiat.

Ad M. D. G. Bq; V. H.

b. M.

INDEX TITVLORVM in hoc Opere contentorum.

TRACTATUS I.

De his quæ magis speculative noscenda in presenti. pag. 7

DISPUTATIO I.

De Essentiâ justitiæ.	ib.
QUÆSTIO I. Quid pro Genere dicat justitiâ?	ib.
Difficultas I. An Justitiâ sit vere Virtus?	ib.
Punctum Difficultatis 1. Quid virtus in genere?	ib.
Punctum Diffic. 2. Quæ divisio virtutis ut sic?	9
Punct. Diffic. 3. Proponitur & probatur conclusio	10
Difficultas II. An justitiâ sit virtus ad alterum.	13
Difficultas III. De reliquis prædicatis justitiæ.	17
Punctum Difficultatis 1. An justitiâ particularis sit specialis virtus?	ib.
Punctum Difficultatis 2. An etiam justitiâ generalis sit virtus specialis?	19
Punct. Diff. 3. An justitiâ sit virtus præstantissima?	21
Punctum Difficultatis 4. Suadetur hæc præstantia.	23
Punct. Diff. 5. Solvuntur Objectiones.	25
QUÆSTIO II. Quid pro differentia dicat justitiâ?	26
Difficultas I. De Objecto materiali justitiæ.	27
Punctum Difficultatis 1. An materiale Objectum justitiæ sint passiones?	ib.
Punct. Diff. 2. Quodnam sit Objectum materiale justitiæ?	29
Punctum Difficultatis 3. Solvuntur Objectiones.	30
Difficultas II. De Objecto formali justitiæ.	32
Difficultas III. De medio intento à justitiâ.	35
Punctum Difficultatis 1. Aliorum explicationes	ib.
Punctum Difficultatis 2. Explicatur medium rei.	38
Punctum Diffic. 3. Solvuntur Objectiones.	41
QUÆSTIO III. De ipsius Desinitione justitiæ.	42

DISPUTATIO II.

De Objecto remoto justitiæ quod est jus.	43
QUÆSTIO I. De jure prout est Objectum justitiæ.	44
Difficultas I. Explicatur jus justitiæ in nostris principiis.	ib.
Punct. Diff. 1. Explicatur jus justitiæ ex Aristotele.	45
Punctum Difficultatis 2. Solvuntur Objectiones	47
Punct. Diff. 3. Explicatur jus justitiæ ex S. Thoma.	50
Difficultas II. An jus sit designatio Juridica terminorum libertatis?	52
Difficultas III. Impugnantur aliorum explicationes.	54
QUÆSTIO II. De jure in quantum importat dominium.	55
Difficultas I. Quid dominium & quæ ejus divisio?	ib.
Difficult. II. An dominium ejusdem rei possit esse penes deos in instanti donationis?	56
Punctum Difficultatis 1. Quid tenendum?	58
Punctum Difficultatis 2. Solutio Argumentorum ex recentioribus.	60
Punct. Diff. 3. Proponuntur Argumenta communiora.	62
Difficultas III. An dominium distinguatur universaliter ab usu?	63
QUÆSTIO III. De jure in quantum lex est.	66

DISPUTATIO III.

De Subjecto justitiæ.	68
QUÆSTIO I. An in Deo respectu creaturæ possit dari perfecta justitiâ?	ib.
Difficultas I. Præmittuntur aliqua ad intelligendum questionis statum.	ib.
Difficultas II. Deciditur Quæstio.	69
Punct. Diff. 1. Examinantur rationes pro hac sententia.	ib.
Punct. Diff. 2. Formantur Rationes pro conclusione.	73
Difficultas II. Solutio Objectionum.	75
Punctum Difficultatis 1. Argumenta ab autoritate.	ib.
Punctum Difficultatis 2. Rationes Oppositorum.	78
Punctum Difficult. 3. Argumenta pro obligatione domini etiam absoluti.	80
QUÆSTIO II. An creaturæ ad Deum possit dari perfecta justitiâ?	81
Difficultas I. Examinantur Argumenta negantium.	ib.
Punct. Difficult. 1. Proponitur primum Argumentum.	ib.
Punct. Diff. 2. Proponitur secundum & tertium Argumentum.	84
Punct. Difficult. 3. Continuat idem Examen.	86
Punctum Difficultatis 4. Quid tandem sentiendum de his Argumentis.	88
Punctum Difficultatis 5. Rationes aliorum.	90
Difficultas II. Probatur intentum.	92
Difficultas III. Solutio Objectionum communiorum.	93
QUÆSTIO III. De aliis Subjectis justitiæ.	97

DISPUTATIO IV.

QUÆSTIO I. De justitiâ particulari & generali.	ib.
Difficultas I. An justitiâ legalis sit rigorose justitiâ?	101
Difficultas II. Argumenta oppositorum.	102
Difficultas III. De Objecto justitiæ legalis.	104
QUÆSTIO II. De justitiâ distributiva.	105
Difficultas I. Præmittuntur quædam.	ib.
Difficultas II. Quodnam Objectum respicit justitiâ distributiva?	107
Punctum Difficultatis 1. An distributivæ Objectum sit componere jus communis cum jure privati?	ib.
Punctum Difficultatis 2. An formale Distributivæ sit æqualitas Geometrica?	ib.
Punctum Difficult. 3. Quod eandem formale distributivæ & ejus specificativum?	109
Diffic. III. Inferuntur quædam ex dictis.	112
QUÆSTIO III. De justitiâ vindicativa.	113
Difficultas I. Præmittuntur quædam.	ib.
Difficultas II. De regula vindicandi in judice.	115
Difficultas III. Notantur quædam.	117

DISPUTATIO V.

De opposita justitiæ injustitiæ.	118
QUÆSTIO I. De injustitiâ secundum se.	ib.
QUÆSTIO II. An injustitiâ sit vitium speciale?	120
QUÆSTIO III. De modo committendi injustitiâ.	122

INDEX